

Lähettäjä: Kari Saloranta
Lähetetty: torstai 22. lokakuuta 2020 11.34
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Mielipiteen jättö Vantaan Energia laajennuslupa/ YVA /vaaralliset jätteet VIITE: 10363/2020
Liitteet: MIELIPIDE, VE vaarallisten jätteiden polttolaitoslaajennus.docx

Luokat: Tiina

Hei.

Rajakylän Pty jättää seuraavan mielipiteen asiassa Vantaan Energian jätevoimalan laajennushanke (vaaralliset jätteet) , viite: UUDELY/10363/2020.

Ystävällisin terveisin

Rajakylän Pientaloyhdistys ry

pj.

kari Saloranta

Rajakylän Pentaloyhdistys ry jättää seuraavan mielipiteen Vantaan Energian jätevoimalan laajennushankkeen YVA

Vastustamme jätevoimalan toiminnan laajentamista vaarallisten jätteiden poltolla.

Ainoa oikea vaihtoehto on 0-vaihtoehto, vaarallisten jätteiden poltosta tulee luopua, laitosta ei tule rakentaa

0-vaihtoehtoon tulee selvityksiin lisätä mittaukset pintavesiin (ojat)vaikutukset sekä mitä tehdään jo nyt pohjavesimittaustuloksissa näkyville haitta-ainepitoisuuksille pohjavedessä.

Ympäristöministeriön toiminnanharjoittajilta edellyttämä perustilaselvitys puutteellinen, erityisesti yhteisvaikutuselvitys on laiminlyöty.

Perustelut :

Alueelle muodostuu liian suuri riskikeskittymä, eri toimijoiden johdosta.

Pohjaveden tila vaarantuu.

Pienhiukkasmäärät lisääntyvät ilmassa ja päätyvät ympäristöön saastelaskeumina.

Lähiasukkaiden terveys vaarantuu.

1-3 km vaikutusalue ,30 000asukasta suuralueella. Enemmänkin asutusta suunnitteilla lähialueelle.

Lisäksi todelliset ympäristövaikutukset tulee todentaa mittaustuloksin.

Myös nykyisen laitoksen kohdalla yhteisvaikutus muiden toimijoiden kanssa.

Rudus, Remeo linja-autovarikko lumenkaatopaikka, voimalinjan alle rakentamista tulee välttää. Vaarallisten jätteiden tuonti alueelle. Viherkäytävä vaarassa jo nyt.

Östersundomin kumottu yleiskaava ulottuu jätevoimalan sijoituspaikalle. Siksi paikka väärin valittu.

Onnettomuuden sattuessa aiheutuu luonnonsuojelualueille ja Natura-alueelle vahinkoa.

Natura-alueen ja muiden luonnonsuojelualueiden suojelutavoitteet vaarantuvat.

Vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon kaikki vaaraominaisuudet ja niistä aiheutuvien onnettomuuksien seuraukset sekä kemikaalien käsittelyn tai varastoinnin yhteydessä käsiteltävien ja varastoitavien pölyjen räjähdyksistä aiheutuvat seuraukset.

Rajakylän Pentaloyhdistys ry

pj.

sihteeri

Kari Saloranta

Marja Tamminen

Lähettäjä: Henrik Westermarck <[\[redacted\]](#)>
Lähetetty: torstai 22. lokakuuta 2020 14.40
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Vantaan energia OY:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelma
Liitteet: Mielipide_vaarallisen jätteen polttolaitos YVA_Sipoon LS.pdf

Luokat: Tiina

Sibbo naturskyddare rf – Sipoon luonnonsuojelijat ry lähettää täten mielpiteemme Vantaan energia OY:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelmasta. Yhdistyksen hallitus on keskustellut asiaa ja haluamme lausua seuraavan mielpiteemme joka on liitteenä pdf-versiona.

Sipoo 22.10.2020

Henrik Westermarck
varapuheenjohtaja

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viite UUDELY/10363/2020

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Mielipide Vantaan Energia Oy:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelmasta

Sipoon Luonnonsuojelijat ry – Sibbo Naturskyddare rf on tutustunut hanketta koskeviin asiakirjoihin ja toteaa mielipiteenään seuraavaa:

Hankeohjelmassa ei ole esitetty YVA-lainsäädännön edellyttämiä relevantteja vaihtoehtoja hankkeen toteuttamiselle. On esitetty vain nollavaihtoehto ja yksi toteutusvaihtoehto sidottuna tiettyyn paikkaan ja tiettyyn kapasiteettiin. Hankkeelle luonnollisesti on muitakin vaihtoehtoja, ja niitä tulisi tarkastella niin vastaanottokapasiteetin kuin sijaintipaikan suhteenkin.

Asetamme kyseenalaiseksi suunnitellun laitoksen kapasiteetin, joka ei asiakirjojen mukaan vastaa tarvetta, joka Etelä-Suomessa vallitsee vaarallisten jätteiden käsittelytarpeelle. Mistä laitokselle vastaanotettavat vaaralliset jätteet tulisivat, kun hankkeen kapasiteetti on kaksi kertaa enemmän kuin tarve? Miksi suunnitellaan ylisuurta laitosta? Laitoksen perusteleminen muodikkaasti kiertotaloudella ja lämpöenergian tuotannolla on päälle liimattua viherpesua, joka vaikuttaa varsin keinotekoiselta vaarallisen jätteen vastaanottoa ja käsittelyä koskevan YVA-prosessin yhteydessä.

On myös varsin kyseenalaista, että hanke sijoitetaan Vantaalle alueelle, jonka ympäristössä on tiheää asutusta ja runsas virkistyskäyttöpaine sekä paljon negatiivisia ympäristövaikutuksia aiheuttavia laitoksia jo ennestään. Suunnitellun laitoksen päästöille altistuu siten maksimaalisen suuri ihmisjoukko, mikä ei olisi tilanne, jos laitos sijoitettaisiin syrjemmäksi. Vallitsevat tuulet ovat kohti erittäin suosittua Sipoonkorven kansallispuistoa ja Sipoon asutuskeskittymiä. Hankkeen sijoituspaikaksi tulisikin tutkia vaihtoehtoa, joka sijaitsisi kauempana tiiviistä asutuksesta, pohjoisempana, missä vaarallisen jätteen käsittelylle lienee myös tarvetta. Eteläisen Suomen tarvetta kun tyydyttää jo olemassa oleva Riihimäen käsittelylaitos. Sopivinta sijoituspaikkaa tulee tutkia jätteen käsittelyn läheisyysperiaatteen ja toisaalta inhimillisen päästöaltistuksen minimoinnin näkökulmasta ja sijoituspaikalle tulee YVA-lain hengen mukaisesti miettiä useampia vaihtoehtoja.

YVA-prosessin aikana tulee perusteellisesti tutkia laitoksen päästöjen vaikutusta jo ennestään teollisuuden ja liikenteen päästöillä kuormitetun alueen ilmanlaatuun. Liikenteen merkittävä lisääntyminen laitoksen myötä olisi myös turvallisuuden kannalta ongelmallista jo valmiiksi vilkasliikenteisessä solmukohdassa. Olemme myös huolissamme hankkeen vaikutuksista pohjaveteen. Laitoksen välittömässä läheisyydessä on pohjavesialue, jonka veden laatu jo nykyisin heijastaa teollisen toiminnan haittoja. Enemmän negatiivisen vaikutuksen salliminen pohjaveteen olisi varsin kyseenalaista sekä ympäristölainsäädännön varovaisuusperiaatteen ja haittojen minimointiperiaatteen vastaista. Myös hankkeen vaikutuksia läheisiin luontokohteisiin, niin pieniin virkistysalueisiin kuin laajaan Sipoonkorven alueeseenkin sekä alueiden väliin ekologiin yhteyksiin, tulee selvittää. Näitä kaikkia edellä mainittuja vaikutuksia tulee YVA-prosessissa selvittää asianmukaisesti, jotta saadaan päätöksenteon tueksi riittävät tiedot ympäristön ja ihmisten terveyden kannalta parhaasta toteutusvaihtoehdosta.

Östersundomin alueen kaavoituksen keskeneräisyys on seikka, jolla on ratkaiseva merkitys hankkeen toteuttamiskelpoisuuden kannalta. Hanke on voimassa olevan kaavan vastainen, ja toisaalta Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisussa 29.11.2019 otetaan voimakkaasti kantaa siihen, minkälaista toimintaa

Östersundomin lähialueella voidaan sallia. Hallinto-oikeuden päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen eli varsinainen ratkaisu asiaan on vielä saamatta. YVA-prosessin vieminen eteenpäin näin epäselvässä kaavoitustilanteessa on kyseenalaista.

Lopuksi toteamme, että YVA-ohjelmassa esitetty aikataulu on aivan liian tiukka suhteessa tarvittaviin riittäviin selvityksiin.

Sipoossa 22.10.2020

Henrik Westermarck
varapuheenjohtaja

Kai Hypén
taloudenhoitaja

Lähetäjä: Maria Westerman
Lähetetty: torstai 22. lokakuuta 2020 15.36
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Kopio: Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri;
Aihe: Lausunto UUDELY/10363/2020
Liitteet: SLL_UP_Lausunto UUDELY103632020.pdf; ATT00001.txt
Luokat: Kimmo

Arvoisa Uudenmaan ELY-keskus,

Ohessa Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin

lausunto koskien Vantaan Energia Oy:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelmaa.

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viitaten lausuntopyyntöönne 23.9.2020 **Dnro UDELY/10363/2020**

Lausunto Vantaan Energia Oy:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelmasta

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri kiittää lausuntopyynnöstä sekä lausuu Vantaan Energia Oy:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelmasta seuraavaa.

Aikataulu

Vantaan Energia Oy:n vaarallisen jätteen polttolaitosta koskevan hankkeen YVA-menettelyssä esitetty aikataulu on liian lyhyt todellisten ympäristövaikutusten arviointiin, jota YVA-laissa edellytetään.

Etenkin luontovaikutusten kohdalla näin kiireellinen aikataulu ei mahdollista tarpeellisia oikeana vuodenaikana tehtäviä luontokartoituksia. Käyttöön tarvitaan koko maastokausi, jotta luontokartoitukset ovat sellaisia, että niiden pohjalta on mahdollista tehdä luotettavia päätelmiä.

Sijainti

Vaarallisen jätteen polttolaitoksen sijoituspaikaksi on valikoitunut Vantaan Energian jätevoimalan tontti Långmossebergenissä. Hankkeen välittömässä läheisyydessä sijaitsee elintarviketuotantoa harjoittavia tehtaita, muun muassa Fazerin tehtaat Fazerilassa ja Valion Vantaan tehdas. Fazer ja Valio, muiden toimijoiden ohella, käyttävät sijaintipaikan vaikutusalueella olevan pohjavesialueen pohjavettä tuotannossaan. Ongelmajätteen polttoa on selvitetty Vantaan jätteenpolttolaitoksella ennenkin, mutta sitä ei ole ryhdytty luvittamaan.

Hankealueen läheisyydessä on runsasta asutusta, useita päiväkoteja ja kouluja. Alueen läheiset luontokohteet (etenkin hankkeen pohjoispuolella sijaitseva Ojangan ulkoilualue) ovat ahkerassa virkistyskäytössä. Koska hankkeessa on kyse nimenomaan vaarallisen jätteen poltosta, turvallisuusnäkökohdat ja varovaisuusperiaate huomioon ottaen sen sijaintipaikan arviointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Vaihtoehdot

Vantaan Energia Oy:n vaarallisen jätteen polttolaitoksen YVA-ohjelmassa on käsitelty vain kahta vaihtoehtoa. Hanke joko toteutetaan täysimääräisenä (VE1) tai sitä ei toteuteta lainkaan (VE0).

Hankkeen vaihtoehdon VE 1 suunniteltu jätteenkäsittelymäärä on noin 45 000 tonnia vuodessa. Hankkeen VE 0 mukainen jätteenkäsittelymäärä on 0 tonnia vuodessa. Näiden ääripäiden väliin jää kymmeniä tuhansia tonneja, jotka olisi tullut käsitellä omissa vaihtoehdoissaan omine ympäristövaikutuksineen.

Lisäksi hankkeen vaihtoehdon VE 1 jätteenkäsittelyn raaka-ainepohja on laaja-alainen sisältäen muun muassa maali- ja lääketeollisuuden prosesseissa syntyviä jätteitä, kierrätyskelvottomia rejektejä ja fluffeja sekä kotitalouden vaaralliseksi luokiteltuja jätteitä, kuten lääkkeitä, jäteöljyjä, öljynsuodattimia, maaleja, liuottimia, liimoja ja lakkoja. Osa jätteistä käsitellään nestemäisenä, osa pastamaisena ja osa kappaletavarana. Eri raaka-aineiden kemiallinen sekä fysikaalinen vaikutus polttoprosessiin ja syntyviin jätteisiin tulisi arvioida tarkemmin ja mikäli vaikutukset poikkeavat toisistaan, tulisi ne esittää eri vaihtoehtoina. Miten YVA-ohjelmassa mainitut vaaralliset jätteet eroavat niistä erikoisjätteistä, joita Vantaan Energia on aikaisemmin halunnut polttaa muilla laitoksillaan, ml. esim. sairaalajäteet. Mitkä jätefraktiot ovat samoja?

YVA-ohjelmassa on jätetty vastaamatta seuraaviin kysymyksiin:

Mitkä ovat vaihtoehdot valitulle tekniikalle? Onko esimerkiksi kaasutus vaihtoehto? Mitkä ovat mahdollisuudet päästökaasun hiilen talteenotolle Vantaan Energian laitoksille? Voidaanko tätä selvittää YVA-ohjelmassa yhtenä vaihtoehtona?

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ei näillä perusteilla näe hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta riittävänä, että YVA-ohjelmassa on otettu huomioon vain kaksi vaihtoehtoa VE1 ja VE0.

Alueen hankkeiden yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutukset muiden alueella toimivien hankkeiden kanssa tulee selvittää erityisen tarkasti. Tätä selvitystä ei ole aiemmin tehty. Tämän mittaluokan hankkeen toteuttaminen alueelle vaatii yhteisvaikutusten selvittämistä tarkasti. Nyt kyseessä olevan hankkeen nojalla näiden yhteisvaikutusten selvittämiseen on ajankohtainen tarve) osana YVA-menettelyä. Tässä on muun muassa huomioitava maksimi- ja sisämeluarvot STM:n asetuksen mukaisesti.

Hankkeen välittömässä läheisyydessä toimii myös muun muassa Ruduksen Länsisalmen betoni- ja tiilijätteen kierrätystoiminnot ja Ruskon Betonin Vantaan betoniasema jo olemassa olevan Vantaan Energian jätevoimalan lisäksi. Näiden jo olemassa olevien toimintojen sekä vaarallisen jätteen polttoa koskevan hankkeen yhteisvaikutukset tulee selvittää.

Yleiskaava

Hankkeen sijaintipaikan suhteen YVA-ohjelmassa jätetään kokonaan mainitsematta alueen hankkeiden yhteisvaikutusten kannalta erityisen tärkeä Helsingin hallinto-oikeuden päätös koskien Östersundomin alueen yleiskaavaa. Päätöksellä kumottiin hankkeen aluetta koskeva yleiskaava nimenomaan sillä perusteella, että alueella, jolle hanke tulisi sijoittumaan, olisi uuden jätteenpolttolaitoksen sijoittamisen myötä ollut liian raskasta rakentamista. Hankkeen sijoituspaikaksi on siten valittu alueiden muiden hankkeiden kanssa yhteisvaikutuksiltaan yleiskaavan vastainen sijainti.

Kapasiteetti

Iso selvittävä kysymys on, täyttyykö 45 000 tonnin tavoite kotimaasta vai edellyttääkö se vaarallisen jätteen tuontia ulkomailta. Laitoksen kapasiteetti on monta kertaa suurempi kuin kyseessä olevien jakeiden nykyinen vienti, jolla laitosta perustellaan. Vaaralliset jätteet pitäisi käsitellä ilman muuta läheisyysperiaatteen mukaisesti lähellä tuotantoalueita. Niiden kuljetuksiin liittyy kuitenkin isoja riskejä. YVA-ohjelmasta tulee selkeästi käydä ilmi, mistä vaarallinen poltettavaksi tarkoitettu jäte on peräisin ja kuinka kaukaa sitä tullaan kuljettamaan.

Raaka-aineen käsittely

Jätteenpolttoasetuksessa esitetään vaarallisen jätteen poltolle lisävaatimuksia kerätä tietoja jätteen kemiallisesta ja fysikaalisesta koostumuksesta ottamalla jätteistä edustavia näytteitä. YVA-ohjelmasta ei käy selkeästi ilmi eri raaka-aineiden näytteidenotto- ja analysointisuunnitelmat.

Savukaasupäästöt ja niiden käsittely

Hankkeen suunnitelmissa, kappaleessa 3.6., mainitaan seuraavia savukaasun puhdistusmenetelmiä:

1. Savukaasuihin syötetään CaO , Ca(OH)_2 tai natriumbikarbonaattia (NaHCO_3), jotka reagoivat savukaasun happamien rikki-, fluori- ja klooriyhdisteiden kanssa.
2. Elohopean sekä dioksiini- ja furaaniyhdisteiden sitomiseksi prosessiin syötetään aktiivihiiltä.
3. Savukaasupesuri
4. Typenoksidipäästöjen vähentäminen perustuu selektiiviseen ei-katalyyttiseen

SNCRjärjestelmään. Korkeassa lämpötilassa tapahtuvan ammoniakkin/urean ja savukaasujen typpioksidin välisessä reaktiossa syntyy typpeä ja vettä.

Johtuen käytettävän raaka-ainepohjan laajuudesta, tulisi ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tarkastella näiden neljän päästötyypin lisäksi myös muita mahdollisia savukaasuihin päätyviä epäpuhtauksia ja niiden poistoa, kuten esim. kaasuuntuvat metallit. Lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnissa ei mainita letkusuodattimen lisäksi sähkösuodatinta hiukkasille, joten on arvioitava, että sitä ei tarvita, vaikka se onkin käytetty teknologia savukaasujen jälkikäsittelyssä.

Muodostuvat jätteet ja sivutuotteet

Hankkeen suunnitelmissa, kappaleessa 3.8, mainitaan seuraavanlaisia jätteitä:

- Pohjatuhka eli kuona
- Pohjatuhkan sisältämät metallit
- Kattilatuhka
- Savukaasun puhdistusjärjestelmän lopputuote

Seuraaviin jätteitä ja sivutuotteita koskeviin kysymyksiin tulee YVA-ohjelmassa vastata:

1. Mikäli pohjatuhka eli kuona ei ole riittävän stabiilia hyötykäyttöön, tuleeko siitä läjitettävää ongelmajätettä? YVA-ohjelmassa ei ilmene minkälaisista määristä (tällaisessa) olisi kyse.
2. YVA-ohjelmassa ilmoitetaan, että pohjatuhkasta erotetaan metallit ennen pohjatuhkan loppusijoitusta, mutta YVA-ohjelmassa ei kuitenkaan mainita minkälaisella menetelmällä metallit ollaan erottamassa pohjatuhkasta ja miten metallit jatkokäsitellään. Onko oletettavaa, että erotettavat metallit ovat läjitettävää jätettä vai jatkokäsiteltävä tuote?
3. YVA-ohjelmasta ei käy esille, mihin kattilatuhka päätyy ja mitä epäpuhtauksia se sisältää.
4. YVA-ohjelmasta ei selviä, mihin päätyy savukaasun puhdistusjärjestelmän

lopputuote, joka ilmeisesti sisältää Na- tai Ca- kanssa reagoineet rikki-, fluori- ja kloridisakat sekä aktiivihiili, joka sisältää elohopean sekä dioksiini- ja furaanijyhdisteitä.

5. Savukaasupesurista ensimmäisestä vaiheesta syntyvä jätevesi kierrätetään takaisin polttouuniin. YVA-ohjelmassa ei kuitenkaan oteta kantaa siihen, onko mahdollista, että pesurista syntyvää jätevettä pitäisi kuitenkin polttouunin sijasta johtaa ulos prosessista. Sivulla 26 kappaleessa energiantuotanto todetaan, että polttokammioon syötettävien vesien määrään vaikuttaa kuitenkin jälkipolttokammion savukaasujen lämpötilat. Toinen mahdollinen syy pesurista syntyvän jätteen johtamisesta ulos voi olla polttouunin ja pesurin välille luotava lyhyt kierto, josta samat savukaasupäästöt päätyvät likaiseen veteen ja kierrätetään aina takaisin uuniin. Tämä hullunkierto voi vaatia jäteveden johtamista ulos pesurista, mutta onko jätevedenpuhdistamolla kapasiteettia ja tarvittavat prosessivaiheet pesurin likaiselle prosessiveden käsittelylle.
6. Pesurin jälkimmäisestä vaiheesta syntyvää vettä johdetaan pois polttolaitoksesta pH -säädön jälkeen. Mihin johdetaan tässä prosessivaiheessa syntyvä kiintoaine?

Liikenne

Vantaan jätevoimalan sekä laajemmin Kehä III:n ja Porvoonväylän ympäristöt ovat jo nykyisellään erittäin vilkkaasti liikennöityjä. Hankkeen myötä jätevoimala-alueen liikennemäärien ennustetaan kasvavan huomattavasti entisestä. Kun jätevoimalan nykytoiminnan mukainen liikennemäärä on noin 170 raskasta ajoneuvoa vuorokaudessa, se tulisi jätevoimalan laajennuksen ja vaarallisen jätteen polttolaitoksen rakentamisen myötä olemaan noin 240 raskasta ajoneuvoa vuorokaudessa.

YVA-ohjelmassa tulee vastata kysymykseen siitä, miten näin suuri liikennöinnin määrän nousu sopeutuu jo ennestään vilkkaasti liikennöityyn alueeseen. Kun kuljetukset tulevat sisältämään vaarallisia jätteitä (VAK), on selvää, että YVA-ohjelmassa on selvitettävä turvallisuuskulmasta, mitkä hankkeen riskit ja vaikutukset ympäröivälle liikenteelle ovat ja mitä uusia liikennejärjestelyjä hankkeen toteutuminen vaatii.

Lisäksi on selvitettävä mitkä ovat hankkeeseen liittyvän liikenteen onnettomuuksien terveys- ja ympäristöriskit ja miten näihin on varauduttu onnettomuusriskisuunnittelussa.

Turvallisuusnäkökohdat

Liikenteen turvallisuusnäkökohtien lisäksi on ehdottoman tärkeää vastata tunkeutumisen, terrorismin ja muun rikollisuuden aiheuttamiin turvallisuusriskeihin.

YVA-lausunnosta ei selviä vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

Onko rikollisen toiminnan, sabotaasin ja terrorismin riskeihin varauduttu?

Onko selvitetty tahallisesti aiheutetuista vahingoista seuraavia onnettomuusriskejä?

Miten henkilökunnan työhyvinvointia ja henkistä tilaa seurataan? Miten aluetta valvotaan lasten pääsyn estämiseksi?

Miten näihin riskeihin on varauduttu asianmukaisin ja kattavin vakuutuksin?

Onnettomuustilanteet

Onnettomuusriskien osalta on vastattava seuraaviin kysymyksiin:

Mikä on laitoksen Seveso-direktiivin mukainen konsultaatiovyöhyke kaavoituksessa?

Miten pahimman tilanteen dominoefektit on arvioitu nykyisten laitosten välillä sekä ympäröivien toimijoiden ja liikenteen suhteen?

Laitosten Tukesin kemikaali- ja turvallisuusselvitykset sekä suunnitelmat ja ohjeet suuronnettomuuksiin varautumiseksi tulee esittää YVA-ohjelman liitteinä.

Laadunvalvonta

YVA-ohjelmassa on selvitettävä seuraavat laadunvalvontaa koskevat kysymykset:

Miten laitokselle tulevan jätteen laatu tarkistetaan?

Mitä riskejä valvontaan liittyy laitokselle tulevien jätteiden haitta-aineiden suhteen?

Miten laitoksen puhdistuskapasiteetti on varmistettu laatuvirheiden osalta?

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Vesistövaikutusten osalta hankkeen keskeinen vaikutus on huomioitava kattavasti ml. vanhat saastuneet pohjavedet ja laskeuman vaikutus kaikilta Vantaan Energian laitoksilta ja ympäristöstä. Vesipäästöjen vaikutukset Natura-alueisiin purojen alajuoksuilla on selvitettävä.

Hankkeen pohjavesivaikutusten osalta YVA-ohjelmassa (s.71) todetaan ainoastaan, että “vaikutuksia maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen arvioidaan asiantuntijatyönä.

Vaikutuksia tarkastellaan hankkeen rakentamisalueella ja sen lähiympäristössä noin 0,5 kilometrin säteellä.”

YVA-ohjelmaa koskevassa yleisötilaisuudessa AFRY:n YVA-projektipäällikkö toteaa, ettei hankealue sijaitse luokitellulla pohjavesialueella ja että hankkeen sijaintialueen lähin pohjavesialue sijaitsee Fazerilassa, noin 250 metriä länteen (yleisötilaisuuden tallenne, kohdassa 00:57:08). Valion Vantaan tehtaan osalta Fazerilan pohjavesialuetta ei mainita lainkaan yleisötilaisuuden tallenteella eikä YVA-ohjelmassa tarkemmin. Valion Vantaan tehdas, joka sijaitsee hankealueesta noin 125 metrin päässä, valmistaa vuosittain noin 25 miljoonaa juustokiloa. Fazerilan pohjavesialue, jonka siis YVA-ohjelmassa mainitaan sijaitsevan 250 metriä hankealueesta länteen, rajautuu todellisuudessa huomattavasti lähemmäksi hankealuetta. Tätä havainnoi hyvin YVA-ohjelman sivulla 59 esitetty kuva 5-13. (Jätevoimala-alueen läheisyydessä sijaitsevat pohjavesialueet, SYKE 2019).

YVA-ohjelmassa tyydytään pohjavesivaikutusten osalta viittaamaan vuonna 2009 suoritettuihin mittauksiin: "Mittausten perusteella laitosalueen pohjavedet eivät voi virrata Fazerilan pohjavesialueelle tai Valion vedenottamolle, sillä Fazerilan pohjavesialueen itäosan pohjavedenpinnan taso on korkeammalla kuin jätevoimalan alueella." Uuden hankkeen ympäristövaikutuksia selvittäessä, on tehtävä uudet, ajantasaiset pohjavesiselvitykset ja arvioitava riskit.

Alueen pohjavesissä havaittujen haitta-aineiden pitoisuuksien osalta YVA-ohjelmassa todetaan, että "pohjaveden pH-luku, sähkönjohtavuus, typpiyhdisteiden pitoisuudet, kloridipitoisuus, sulfaattipitoisuus ja liukoisten metallien pitoisuudet ovat olleet koholla jo ennen jätevoimalan rakentamista." Jos pitoisuudet ovat jo entuudestaan olleet koholle, sitä suuremmalla syyllä uuden hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota haitta-aineiden pitoisuuksiin asianmukaisin selvityksiin ja riskinarviointiin, kun kyse on vaarallisista aineista.

On huomioitava, että ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetty pohjavesien pilaamiskielto on ehdoton kun YVA-ohjelmassa kuitenkin viitataan siihen, että pohjavesi on jo alueella aiemmin toimivien hankkeiden johdosta pilaantunut. On selvittävä mistä pilaantuminen johtuu ja ryhdyttävä toimienpiteisiin asian tilan korjaamiseksi.

On tärkeää selvittää ajankohtaisilla mittauksilla mikä on alueen pinta- ja pohjavesien täsmällinen tila ja mitä Vantaan Energia tekee pohjaveden pilaantumisen korjaamiseksi? Tila on ilmoitettava suhteessa EU:n ja kansainvälisiin laatunormeihin.

YVA-ohjelmassa on vastattava seuraaviin kysymyksiin:

Mikä on laskeuman pitkäaikainen vaikutus pohjavesiin suurimman laskeuman alueilla?

Mikä on laskeuman pitkäaikainen vaikutus pintavesiin suurimman laskeuman alueilla?

Pintavesien osalta on huomioitava kaikki haitta-aineet, mukaan luettuna ravinteet raskasmetallit, arseeni jne.

Luontovaikutukset

Hankealueen läheisyydessä, sen vaikutusalueella, sijaitsee useita arvokkaita luontokohteita, mukaan mukien luonnonsuojelualueet ja virkistyskäyttöön tarkoitettut alueet. Ojangan tikkametsän ja perhosniittyjen ja -ketojen, Ojangan ulkoilumetsän ja Stenkullan varpushaukkametsän, Sipoonkorven kansallispuiston, Långmossenin rämeen sekä Fazerilan soiden osalta on tehtävä riittävät koko maastovuoden käsittävät luontoselvitykset.

Ojangan tikkametsän osalta YVA-ohjelmassa esitetty raja-
aus on liian suppea, sillä tikkametsä ulottuu laajemmalle Ojangan ulkoilumetsään.

Laitoksen laskeuman sekä pinta- ja pohjavesiin tulevien päästöjen vaikutukset lahokaviosammaleeseen ja muihin hankkeen vaikutusalueella eläviin uhanalaisiin lajeihin on selvitettävä.

Ekoyhteyksien ja viherkäytävien huomioiminen

Luontovaikutusten ohella on erityisen tärkeää huomioida jo YVA-menettelyvaiheessa riittävien ekoyhteyksien ja viherkäytävien varmistaminen. Hankkeen vaikutukset ekologisen yhteyden häiritsemiseen ja katkaisemiseen kaikkien hankealueen laitosten osalta on selvitettävä. Näiltä osin hankkeen YVA-ohjelma on puutteellinen ja vaatii täydennystä.

Luonnonsuojelua ja Natura-alueita koskevasta osiosta on jätetty kokonaan huomioimatta alueella kulkeva viherkäytävä, jonka Helsingin hallinto-oikeus huomioi Östersundomin kumottua yleiskaavaa koskevassa päätöksessään.

Kemialliset vaikutukset

Tarvittavien selvitysten luotettavuus

YVA-ohjelmaan mukaan otetut arviot tulee perustella tieteellisellä varmuudella teknisten ja tieteellisten viitejulkaisujen nojalla. Konsultin mielipiteet tai ennusteet eivät tule riittämään, eivät olisi myöskään laillisesti päteviä (esim. EU:n Natura-ohjeet).

Jäteaineiden karakterisointi

Jäteaineet on YVA-ohjelmassa määriteltävä ja vastattava seuraaviin kysymyksiin:

Mitä kemiallisia aineita laitoksessa käsitellään?

Mitkä ovat liotinkemikaalit, joita laitoksella poltetaan?

Onko kemikaalien haihtuvuutta ja/tai leimahduspisteitä rajattu huomioiden haihtuvat kemialliset orgaaniset aineet ympäristöriskeinä sekä terveysriskeinä laitoksella ja laitoksen ulkopuolella?

Mitä maalit ja liimat sisältävät?

Mistä on peräisin pastamainen jäte?

Mikä on fluffien kattava kemiallinen koostumus?

Mitä epäorgaanisia yhdisteitä ja alkuaineita jätteeseen sisältyy?

Poltto- ja puhdistusprosessin päästö savukaasuun

Poltto- ja puhdistusprosessin päästössä savukaasuun on YVA-ohjelmassa vastattava seuraaviin kysymyksiin:

Mikä on polttoprosessin ja puhdistusprosessin teho orgaanisten aineiden suhteen?

Voiko mitään/mitä orgaanisia yhdisteitä päästä prosessista läpi ja missä määrin?

Mitä epäorgaanisia yhdisteitä ja alkuaine pääsee prosessista läpi ja missä määrin?

Mikä on savukaasun kattava alkuainekoostumus normaali-, häiriö- ja poikkeusoloissa?

Missä poikkeusoloissa prosessista pääsee em. aineita läpi ilmaan ja missä määrin?

Miten prosessijäteveden koostumus määräytyy poikkeus-, häiriö- ja onnettomuustilanteissa?

Mitkä ovat typpipäästöjen ja muiden kemiallisten päästöjen terveysvaikutukset rahassa mitattuina ns. IHKU-mallilla? (katso IHKU-mallista

https://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Tutkimus_ja_kehittamishankkeet/Hankkeet/Ilmansaasteiden_haittakustannusmalli_Suomelle_IHKU/Tiivistelma). Tämä malli on esitetty esimerkiksi Kaicellin ja Kemin MetsäFibren ympäristölupaprosessissa, jossa ELY-keskus vaati sitä.

Mitkä ovat päästökaasujen raskasmetallien määrät? Tässä kiinnitettävä erityistä huomiota seuraaviin aineisiin: elohopea, kadmium, tallium, lyijy, beryllium, arseeni, nikkeli, klooriyhdisteiden (ml. HCl yksilöitynä), fluoriyhdisteiden (ml. HF yksilöitynä), bromiyhdisteiden (ml. HBr yksilöitynä, fluffin yms palontorjuntakemikaaleista), ja orgaanisten päästöyhdisteiden pitoisuudet ml. PAH, AOX, dioksiinit ja furaanit.

Lentotuhkan ja pohjatuhkan laatu

Edellistä vastaavat epäorgaaniset ja orgaaniset koostumustiedot on selvitettävä normaalioloissa sekä poikkeus-, häiriö- tai onnettomuustilanteissa.

Jätekoodit

Pelkät jätekoodit eivät ole riittäviä vaarallisen jätteen käsittelyssä ja poltossa. Jätekoodien lisäksi tarvitaan myös fraktioiden alkuperä ja prosessit ja mahdollisimman kattava epäorgaanisten ja orgaanisten aineiden karakterisointi.

Kuluttajalajitellut jätteet

YVA-ohjelmassa tulee vastata seuraaviin kuluttajalajittelua koskeviin kysymyksiin:

Miten huomioidaan kuluttajalajittelussa syntyvät virheet? Mitkä ovat pahimmat mahdolliset virheet? Voiko vaarallisissa jätteissä olla esimerkiksi väärille teille joutuneita räjähteitä? Jos voi, niin miten niihin on varauduttu?

Laskeuma ja pölypitoisuus

YVA-ohjelmasta ei selviä mikä on ilmapäästömallituksesta seuraava laskeuma eri haitta-aineille laitoksen ympäristössä.

Laskeuman tarkkailuun tarvitaan kattavasti lähialueille ainakin sammalpallo- ja ämpärimenetelmä. Nykyinen laskeuma on selvitettävä.

Vesien käsittely

Vesien käsittelyssä syntyneet raakavedet, puhdistustoimenpiteet ja niiden teho sekä puhdistettujen vesien laatu on selvitettävä. Lisäksi veden puhdistuksessa syntyvät jätteet on seikkaperäisesti selvitettävä.

Hulevesien ja muiden vesien laatu on selvitettävä kattavasti suhteessa komponentteihin laskettuna.

Lisäksi viemöröitävien vesien kokonaiskoostumus on selvitettävä. Vesilaitoksen ympäristöluvan mukaiset aineet ja muut vesissä esiintyvät luvanvaraiset aineet pitoisuuksineen on selvitettävä. Luvittamattomat aineet on selvitettävä suhteessa ympäristölaatuunormeihin ja raja-arvoihin sekä puhdistamon vedessä että lietteissä sekä suhteessa puhdistamon prosessien mahdolliseen häiriintymiseen.

Lisätiedot:

- FT Jari Natunen,
- ympäristöjuristi Maria Westerman,
- Henni Pudas,

Helsingissä 22.10.2020

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Laura Räsänen

Ursula Immonen

puheenjohtaja

toiminnanjohtaja

Kunnioitavasti,

Maria Westerman

ympäristöjuristi

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri

Itälahdenkatu 22 b A

00210 Helsinki

Puh. 045 114 00 88

maria.westerman@sll.fi

www.sll.fi/uusimaa

Lähettäjä: Vaarala-seura <
Lähetetty: torstai 22. lokakuuta 2020 12.10
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: UUELY/10363/2020
Liitteet: MIELIPIDE vaarallisten jätteiden polttolaitoslaajennus 22102020.docx

Mielipide nro 4

Luokat: Tiina

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus viite: UUELY/10363/2020

Vaarala Seura ry jättää alla olevan mielipiteen Vantaan Energian jätevoimalan laajennushankkeesta:

- Vastustamme jätevoimalan toiminnan laajentamista vaarallisten jätteiden poltolla.
- **Ainoa oikea vaihtoehto on 0-vaihtoehto, vaarallisten jätteiden poltosta tulee luopua, laitosta ei tule rakentaa**

Perustelut :

Vaikutuksia arvioitaessa otettava huomioon luonnonsuojelutavoitteet, toiminnan ja mahdollisten onnettomuuksien vaikutus lähiseudun (1-3 km) 30 000 asukkaille ja pohjavesiin.

- Alueelle muodostuu liian suuri riskikeskittymä eri toimijoiden johdosta – ottaen huomioon, että lähialueella asuu noin 30 000 henkilöä ja kaksi elintarvikkeita tuottavaa laitosta. Lisäksi lisää asuntoja kaavoitetaan ratikkareitin varrelle ja mm. Fazerilan alueelle.
- Pohjaveden tila vaarantuu
- Pienhiukkasmäärät lisääntyvät ilmassa ja päätyvät ympäristöön saastelaskeumina
- Viherkäytävä vaarassa

Mielipiteemme toimitettu myös Ympäristöministeriöön: VN/23195/2020

Vantaalla 22.10.2020

Vaarala Seura ry –Omakotiliiton jäsenyhdistys

Marja Uistola

puheenjohtaja

Vaarala Seura ry jättää alla olevan mielipiteen Vantaan Energian jätevoimalan laajennushankkeesta:

- Vastustamme jätevoimalan toiminnan laajentamista vaarallisten jätteiden poltolla.
- **Ainoa oikea vaihtoehto on 0-vaihtoehto, vaarallisten jätteiden poltosta tulee luopua, laitosta ei tule rakentaa**

Perustelut :

Vaikutuksia arvioitaessa otettava huomioon luonnonsuojelutavoitteet, toiminnan ja mahdollisten onnettomuuksien vaikutus lähiseudun (1-3 km) 30 000 asukkaille ja pohjavesiin.

- Alueelle muodostuu liian suuri riskikeskittymä eri toimijoiden johdosta – ottaen huomioon, että lähialueella asuu noin 30 000 henkilöä ja kaksi elintarvikkeita tuottavaa laitosta. Lisäksi lisää asuntoja kaavoitetaan ratikkareitin varrelle ja mm. Fazerilan alueelle.
- Pohjaveden tila vaarantuu
- Pienhiukkasmäärät lisääntyvät ilmassa ja päätyvät ympäristöön saastelaskeumina
- Viherkäytävä vaarassa

Mielipiteemme toimitettu myös Ympäristöministeriöön: VN/23195/2020

Vantaalla 22.10.2020

Vaarala Seura ry –Omakotiliiton jäsenyhdistys

Marja Uistola

puheenjohtaja

Lähetettäjä: Vaarala-seura <vaarala-seura@vaarala.fi>
Lähetetty: keskiviikko 14. lokakuuta 2020 11.44
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: VL: Asia: Vastustamme Vantaan Energian laajennushanketta vaarallisten jätteiden polttoon
Luokat: Tomi; Ympäristö

Mielipide nro 5

Asia: Vastustamme Vantaan Energian laajennushanketta vaarallisten jätteiden polttoon

Vantaan Energian 30.9.2020 online-tilaisuutena pidetyssä yleisötilaisuudessa tuotiin esille seurantaryhmän kokoaminen YVA-menettelyä seuraamaan; viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Kaaviossa esiteltiin YVA-menettelyn osapuolina mm. asukkaat ja yhdistykset. Tavoitteena on, että jäsenet edustavat niitä kansalaisia, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa. Katsomme, että ELY-viranomaisen tulee varmistaa tasapuolisuuden toteutuminen ryhmään valinnan osalta.

Ympäristönsuojelulakiin on kirjattu kansalaisten vaikuttamismahdollisuudet omaa ympäristöään koskevissa asioissa. Vaarallisten jätteiden polttaminen kuuluu mitä suurimmassa määrin ympäristövaikutuksiin ympäristössämme.

Rajakylän Pty ja Vaarala Seura ovat saaneet kutsun YVA seurantaryhmään. Olemme sitä mieltä, että seurantaryhmään jo pelkästään Århusin sopimuksen perusteella, tulee valita myös muita lähialueen asukkaita (yksityiset kansalaiset) esim. ojakolaisia, Westerkullan kartanoa, länsisalmelaisia jne.

Kritisoimme myös seurantaryhmän ensimmäiseksi kokoontumispäiväksi valittua pvm. 21.10, koska se on liian lähellä mielipiteiden jättöpäivää 22.10.2020.

Vastustamme Vantaan Energian jätevoimalan laajennushanketta vaarallisten jätteiden polttoon lähialueellemme. Siksi ainoa oikea vaihtoehto on 0-vaihtoehto.

Perustelut:

Huolestamme liittyy laitoksen mahdollisiin päästöihin, pohjaveden saastumiseen sekä ongelmatilanteisiin (esim. tulipalot), jolloin lähialueet, joihin Vaarala ja Rajakylä lukeutuvat ovat laskeuma-alueella. Vaarala sijaitsee pääosin pohjavesialueella ja se on tärkeä myös Fazerin tuotantolaitoksille.

Saamme jatkuvasti lukea lehdistä jätelaitosten tulipaloista, jotka aiheuttavat haittaa lähiseutujen asukkailla. <https://www.hs.fi/kaupunki/vantaa/art-2000006652063.html>
<https://yle.fi/uutiset/3-11582454>
<https://yle.fi/uutiset/3-11466551>

Vantaan Energian lisäksi alueella toimii Rudus. Suunnitteilla myös linja-autovariko. Lisäksi Remeo on hakenut lupaa aloittaa rakennus-, teollisuus ja kaupan jätteiden käsittely/kierrätyslaitoksen rakentamisen samalle alueelle.

Olemme sitä mieltä, että näiden kaikkien laitosten yhteisvaikutusten selvitykset ovat puutteellisia: Vantaan Energia, Rudus, Remeo ja linja-autovarikko lisäävät ympäristöriskejä alueella. Hakunilan suuralueella asuu 30 000 asukasta ja Vantaan Ratikan myötä lähialueelle kaavoitetaan runsaasti lisää uusia asuntoja, jolloin mahdollisen onnettomuuden tai päästön sattuessa, erittäin merkittävä määrä ihmisiä altistuu vaaralle.

Pyydämme toimittamaan viestin asiasta vastaavalle viranomaiselle Suomen ympäristökeskuksessa, ympäristöministeriössä sekä ELY-keskuksessa.

Lisäksi pyydän ilmoittamaan em. kirjaamoilta asian diaarinumeron.

Ystävällisin terveisin

Vaarala Seura ry	Rajakylän Pientaloyhdistys ry
Marja Uistola, pj	Antti Kukkonen, varapj.
Anu Kavonius, siht.	Marja Tamminen, siht.

Lähettäjä: Kari Aurimaa
Lähetetty: torstai 22. lokakuuta 2020 15.58
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: UUDELY/10363/2020

Mielipide nro 6

Luokat: Kimmo

Viite: UUDELY/10363/2020

LAUSUNTO

Asia: Vantaan energian YVA vaarallisten jätteiden polttolaitoksesta

Lausuntonamme esitämme, että 0-vaihtoehto on ainoa mahdollinen vaihtoehto eli laitosta ei tule rakentaa

Perusteluna on se, että vaarallisten jätteiden polttolaitos muodostaa liian suuren riskin ja riskikeskittymän pienellä alueella, jonka vieressä on koko valtakuntaa palvelevaa elintarviketeollisuutta.

Päästöt erityisesti häiriötilanteessa ovat suuri riski pihilla leikkiville lapsille.

Onnettomuustilanteessa ympäristövaikutukset ovat katastrofaaliset.

Vantaa, 22.10.2020

Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry

Kari Aurimaa Matti Happonen
Vpj Siht

Lähetettä: [REDACTED]
Lähetetty: sunnuntai 1. marraskuuta 2020 20.13
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa;
Aihe: Vanntaan Energia UUDELY/10363/2020

Mielipide nro 7

Luokat: Tomi; Ympäristö

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus

ja

Kalle Reinkainen
AFRY Finland Oy
kalle.reinikainen@afry.com

Asia: Vantaan Energia Oy
Vaarallisen jätteen polttolaitoksen ympäristövaikutusten arviointi

Viite: UUDELY/10363/2020

Tiivistelmä: Ainoastaan 0-vaihtoehto on hyväksyttävissä.

Perusteluiden tiivistelmä:

- 1) Toiminta vaarantaisi lainvastaisesti lähistön merkittäviä luontoarvoja omaavien alueiden suojelutavoitteiden sijoittamisen.
- 2) Alueen kaavoituksellinen tilanne on epäselvä, koska alueelle esitetty yleiskaava kumottiin Helsingin HAO:ssa ja se yhtenä keskeisenä perusteena oli juuri nyt esitetyn sijoituspaikan välittömässä läheisyydessä ollut alue.
- 3) Asemakaavan kaavamerkintä ei ole riittävä ongelmajätteiden polttolaitokselle. Vastaavalla laitoksella Riihimäellä on asemakaavassa merkintä TT-2l/kem.
- 4) Tukesin 1 kilometrin konsultointivyöhykkeen sisäpuolelle sijoittuu niin laajasti merkittäviä luontoarvoja sisältäviä alueita, ettei nyt esitetyn kaltaisen laitoksen sijoittaminen vastaa niin valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita, jota kaavoituksella ja muulla erityisvaarallisten laitosten sijoittumista ohjaavalla sääntelyllä tavoitellaan.
- 5) Laitos edelleen laajentaa kovemman melun vyöhykettä erityisesti yöaikaan ja myös tältä osin heikentää lähialueiden luonnonsuojelutavoitteita.

Yksityiskohtaisemmat perustelut:

- 1) Esitetty tuotantolaitoksen sijoituspaikka ei vastaava niitä edellytyksiä, joita mm. TUKES katsoo, että nyt esitetyn kaltaiselle yleisvaaralliselle toiminnalle on asetettava. Tuotantolaitokset on sijoitettava siten, ettei niissä mahdollisesti tapahtuvan onnettomuuden seurauksena voi olla alueen suojelutavoitteita vaarantavaa vahinkoa Luonnonsuojelulain (1096/1006) nojalla perustetuille luonnonsuojelualueille tai Natura 2000 -verkostoon kuuluville alueille taikka muille vastaaville luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta keskeisille alueille. Näitä alueita ovat nyt esitetyn sijoituspaikan läheisyydessä:
 - Ojangan virkistysalueen useat merkittävät luontokohteet. Ojangan alue alkaa esitetystä sijoituspaikasta alle 200 metrin päästä.
 - Sipoonkorven kansallispuisto on lähimmillään noin 500 metrin päässä
 - Sipoonkorven kansallispuiston ja ojangan ulkoilualueen Natura2000 -alueisiin (Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet) yhdistävä viherkäytävä kulkee alle 100 metrin päässä esitetystä toiminta-alueesta. Suunniteltu toiminta Natura 2000 -alueen läheisyydessä ja vaikutusalueella on ristiriidassa Helsingin HAO:n päätöksen 19/0777/5 kanssa. Päätöksessä nimenomaan todetaan kaavapäätöksen olleen lainvastainen siitä syystä, että Natura-alueen välittömään läheisyyteen osoitetut uudet toiminnot heikentävät merkittävästi suojelun perusteena olevia luonnonarvoja Natura 2000 -alueella eikä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena luontoarvoihin ollut riittävästi poissuljettu. Vaikutus on vielä korostetumpi nyt esitetyn toiminnan yleisvaarallisuuden johdosta.
 - Toiminta yksiselitteisesti vaarantaa lainavastaisella tavalla lähellä olevan Natura2000 alueiden (Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet) suojelutavoitteiden toteutumisen.

Minissään YVA:N osalta tulee EU komissiolta pyytää perusteltu mielipide siitä, että onko esitetyn toiminnan sijoittaminen sille esitetylle paikalla edes mahdollista. Komission vastaus on liitettävä osaksi YVA:a.

- 2) Alueen kaavoituksellinen tilanne on epäselvä, koska alueelle esitetty yleiskaava kumottiin Helsingin HAO:ssa ja se yhtenä keskeisenä perusteena oli juuri nyt esitetyn sijoituspaikan välittömässä läheisyydessä ollut alue.

Alueen maakuntakaavassa esitetyn sijoituspaikan kaavamerkintä on ainoastaan EJ/EN (= jäte- ja energia huollonalue), Vantaan 2010 yleiskaavassa alueen merkintä on ET (=yhdyskuntateknisen huollon alue) ja 2015 asemakaavassa ET (= yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue).

Voimassa olevan asemakaavan kaavamerkintä ei ole riittävä ongelmajätteiden polttolaitokselle., ei myöskään muiden kaavojen merkinnät. Vastaavalla laitoksella Riihimäellä on asemakaavassa merkintä TT-2I/kem. Suuronnettomuusvaarallisille vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen kaavamerkintä pitäisi olla T/Kem, nyt näin ole. Kaikkien kaavahierarkian kaavojen merkinnät tulee tältä osin muuttaa ja kaavoitus päivittää, ennen kuin edes voidaan aloittaa lupaprosessi toiminnan mahdollisesta sijoittamisesta alueelle.

- 3) Tukesin lausunnon ja arvioinnin osalta laitoksen status on määritelty väärin YVA:ssa. Kyse ei ole lupalaitoksesta vaan Turvallisuusselvityslaitoksesta. Vantaan Energia Oy ilmoittaa itse YVA:n osalta, että Suomessa on yksi laitos, joka pystyy nyt käsittelemään aineita, joita sen olisi tarkoitus käsitellä Länsisalmessa. Tällöin myös tämän laitoksen arviointireferenssit on haettava Fortumin Waste Solutions Oy:n Riihimäen tuotantolaitoksesta, ei mistään muualta. Konsultaatiovyöhykkeen on oltava tällöin 1 km, ei 0,5 km:a. 1 kilometrin konsultaatiovyöhykkeen sisään sijoittuu merkittävä osa luontoarvoltaan tärkeitä Ojangan ulkoilun alueita sekä merkittävä osa Sipoonkorven kansallispuisto sekä kokonaisuudessaan aikaisemmin kuvattu esitetyn sijoituspaikan viertä kulkeva viherkäytävä.

Puutteet 09/2020 päivytyssä Vantaan Energian AFRY:n laatimassa asiakirjassa 'Ympäristövaikutusten arviointiohjelma':

- 1) VE0-vaihtoehdosta puuttuu selvitys alueen luonnonvesien nykytilasta. Selvityksessä täytyy mitata yleiset luonnonvesistä mitattavat laatuksiteerit, kun arvioidaan vesien tilaa ja niiden luonnonmukaisuutta. Lähtöarvot on oltava tiedossa, jos Vantaan Energia Oy ylläpitäen saisikin ympäristöluvan tämän III tai oikeastaan IV-vaiheen rakentamiselle alueelle.
 - 2) Alueen kaivot on otettava seurantaan 1kilometrin säteeltä, joka on myös niin ns. konsultointivyöhykkeen rajaavan ympyrän säteen mitta.
 - 3) VE1-vaihtoehdossa ei ole otettu oikealla tavalla huomioon uuden kemikaalilaitoksen sijoittumiselle lainsäädännössä ja erityisesti niiden sijoittumista ohjaavassa kaavoituksessa huomioitavia asioita.
 - 4) VE1-vaihtoehdon osalta arvioinnissa ei ole myöskään riittävästi selvitetty kuinka alueelle nyt esitetty toiminta voi olla linjassa EU-tuomioistuimen linjauksien kanssa koskien ns. Vesipuidedirektiivissä asetettuja ympäristötavoitteita.
 - 5) VE1-vaihtoehdosta puuttuu hankkeen toteuttamiskelpoisuuden osalta juridinen selvitys sen osalta, onko hanke mahdollista edes toteuttaa nyt kaavaillulla tavalla EU:n kilpailuoikeuden valossa. Vantaan Energia OY rakentamassa alueelle jo vaihetta IV (vaarallisen jätteen polttolaitos) ja käsitykseni mukaan vain vaiheesta I on järjestetty julkinen kilpailutus. Laitoskokonaisuudesta on jo toteutettu ja ollaan toteuttamassa ns. aloittamisluvan perusteella seuraavat vaiheet I-III:
 - I) 1. jätteenpolttotila
 - II) kaasuvoimala
 - III) 2. jätteenpolttotila
- Komissio ja EU ovat useissa ratkaisuisaan todenneet, että jäteliiketoiminta on jäsenvaltioiden rajat ylittävää liiketoimintaa. Tämä on todettu myös nyt käsillä olevassa arviointiohjelmassa. Ohjelmasta puuttuu kuitenkin kokonaan maininta siitä, kuinka kilpailuoikeudellinen ulottuvuus on hankkeen osalta selvitetty.
- 6) VE1-vaihtoehdon osalta ei ole selvitetty alueen toimintojen yhteisvaikutusta eikä sitä kuinka alueen toimintojen yhteisvaikutusten tarkkailu alueella tulotaisiin järjestämään, jos vaihe IV saa ympäristöluvan.
 - 7) Erilaisten päästöjen vaikutuksille tulee arvioida niiden terveysvaikutusten hinta.
 - 8) YVA:ssa on selvitetävä myös sateen vaikutus lähialueiden laskeumiin. Kuinka paljon lähialueille voi sateen mukana laskeutua haitta-aineita.
 - 9) Laitoksen vaikutuksia yöaikaiseen melutasoon on selvitetävä laajemmin. Jo nykyisestä laitoksesta on aiheutunut lähialueelle meluhaittoja ja toiminnan korkeasta melusta on jouduttu toistuvasti huomauttamaan. Selityksenä on pääosin ollut laitoksen viallinen toiminta, joka sinällään jo huolestuttaa.
 - 10) Melutason osalta ei ole selvitetty lainkaan miten laitos pystyy alittamaan Ojangan ja Sipoonkorven alueiden osalta melutason 40 dB (laeq) yöaikaan

kello 22:00-06:00.

- 11) Suomessakin on sattunut useita kierrätysliiketoimintaan liittyviä paloja, joissa vaarallisia savukaasoja on levinnyt ympäristöön. Paloriski olisi myös mallinnettava ja sen vaikutukset lähialueille on selvitettävä. Selvityksessä on myös selvitettävä kuinka kolmen alueelle mahdollisesti sijoittuvan rakennuksen riskit ovat suhteessa toisiinsa esimerkiksi palon osalta, mutta myös muiden onnettomuusriskien osalta.

Vantaalla 1.11.2020

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]